

زن در ایران باستان

بررسی حضور سیاسی فرهنگی زن از ظهور زرتشت تا ظهور اسلام

مریم عنبرسوز

انتشارات روشنگران و مطالعات زنان

سرشناسه	عنبرسوز، مریم، ۱۳۵۵ -
عنوان و بدید آور: زن در ایران باستان: بررسی حضور سیاسی فرهنگی زن از ظهور زرتشت تا ظهور اسلام/مریم عنبرسوز	
تهران: روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۹۰	مشتخصات نشر:
۳۰۴ص	مشتخصات ظاهری:
ISBN 978 - 964 - 194 - 060 - 9	شابک
فیبا	فهرست نویسی:
زنان - ایران - تاریخ - پیش از اسلام	موضوع
زنان - ایران - فعالیت اجتماعی	موضوع
زنان - ایران - وضع سیاسی و اجتماعی - پیش از اسلام	موضوع
زرتشتی - ایران - تاریخ - پیش از اسلام	موضوع
HQ۱۷۳۵/۳/ع۸۶ر۹ ۱۳۹۰	ردمبندی کنگره
۳۰۵/۴۰۹۵۵	ردمبندی دیویی
۲۳۵۰۲۹	شماره کتابخانه ملی

زن در ایران باستان

تألیف: مریم عنبرسوز

نوبت چاپ و تاریخ: اول - ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

لینوگرافی: تجسم

چاپ و صحافی: ایماژ

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

انتشارات روشنگران و مطالعات زنان: تلفاکس: ۸۸۷۱۶۳۹۱ - ۸۸۷۲۱۱۶۵ - ۸۸۷۲۳۹۳۶

E_mail:Shahla_e__lahiji@hotmail.com

تهران، صندوق پستی: ۵۸۱۷ - ۱۵۸۷۵

فروش از طریق شبکه پستی تلفن: ۸۸۷۱۶۳۹۱

مراکز پخش: ۱ - ققنوس: انقلاب، خ اردیبهشت، ک مبین، پ ۲۳۳ تلفن: ۴۳۰ الی ۶۶۴۰۸۶۴۰

۲ - نشر دامون: خ لیاقی نژاد، بعد از ابروریحان، پ ۱۱۲، ۶۶۹۵۴۰۷۳ - ۶۶۹۷۰۱۳۶

شابک ۹ - ۱۶ - ۱۹۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸ ISBN 978 - 964 - 194 - 060 - 9

تقدیم به تمام شیر زنان آزاده کشورم
و به دلیر مردان وطن، که زین پس
غیرت و شرافت مردانگی را در کنار زنان
پاس می‌دارند و نه در مقابل آنان

فهرست

گفتار اول:

۵ زن در دوران پیش تاریخ و قبل از ورود آریایی ها

زن در دوران پیش تاریخ / نقش اجتماعی زن پیش از آریایی ها / نظام کشاورزی و
مادرسالاری / مبانی الوهیت زن / الهه بانوان و خدایانوان / ورود آریایی ها / زن و
اساطیر / تحلیل یونگ در مکتب یونگ / اساطیر و ماده‌ی هستی / تبدیل اسطوره به
افسانه / زندگی شبانی و نظام پدرسالاری / خلاصه گفتار اول

گفتار دوم:

۳۹ زن در ادوار و تمدن‌های تاریخ کهن و پس از ورود آریایی ها

سقوط سومر / زن در دوران بابلی - آشوری / حقوق زن در ستل / حمورابی / قوانین
مربوط به ازدواج، زناشویی، طلاق، ارث، فعالیت اقتصادی و مالکیت، مجازات / تمدن
ایلام / وضعیت و جایگاه زن در ایلام / سقوط ایلام / آریایی ها / زن در بینش و اعتقاد
آریایی ها / مادها / ازدواج در مادها / زن و اقتصاد در دوره ماد / آیین و مذهب مادها / سقوط
ماد و آغاز دوره‌ی هخامنشیان / خلاصه گفتار دوم

گفتار سوم:

۷۱ جایگاه زن در تاریخ ملی و حماسی ایران

پیشدادیان، کیانیان و اساس باورهای آفرینش / جایگاه زن در دوره پیشدادیان و کیانیان از
دیدگاه شاهنامه / باورهای دینی کیانیان قبل از زرتشت

گفتار چهارم:

زن در گاهان و اوستا ۷۹

دین در ایران باستان/زرتشت و اصول اعتقادی او/اوستا کتاب مقدس/جایگاه زن در عصر اوستا/ازدواج در اوستا/شرایط زناشویی/دستورهای اجتماعی - اخلاقی در اوستا/ازدواج با محارم/تعدد زوجات/خلاصه گفتار چهارم

گفتار پنجم:

زن در دوران هخامنشیان ۱۱۵

جایگاه اجتماعی زن در عهد هخامنشی/طبقات زنان و جایگاه متفاوت آنها/خانواده و زناشویی در عصر هخامنشیان/تعدد زوجات/ازدواج با محارم/زن و ازدواج های سیاسی/زن در سیاست، حکومت و نظامیگری/زن و اقتصاد/زن و حقوق/زن و مذهب/زن و تعلیم و تربیت/خلاصه گفتار پنجم

گفتار ششم:

زن در دوران سلوکیان و اشکانیان ۱۶۱

سلوکیان/جایگاه اجتماعی زن در دوران سلوکیان/تأثیر هلنیسم در وضعیت اجتماعی زنان در دوران سلوکیان/ازدواج در دوره سلوکی/اشکانیان/آساحیتا در باور اشکانیان/جایگاه اجتماعی زن در عصر اشکانیان/ازدواج و تعدد زوجات در اشکانیان/ازدواج با محارم/زن و حقوق در دوره اشکانی/زن و سیاست/خلاصه گفتار ششم

گفتار هفتم:

زن در عصر ساسانیان ۱۸۵

جایگاه اجتماعی زن/ازدواج در زمان ساسانیان/مقایسه وضعیت حقوقی پادشاهان و چکرزن/قاعده‌ی قبول پسرخواندگی/تعدد زوجات در عصر ساسانی/ازدواج با محارم/زن و حقوق/قوانین حقوقی مربوط به طلاق/زن و حقوق دینی/حقوق در اردویرافنامه/زن، سیاست و حکومت/زنان و تعلیم و تربیت/زن در هنر ساسانی/جامعه‌ی طبقاتی ایران در عهد ساسانی/زن و مذهب/زن و مانویت/آیین مزدک و نهضت مزدکیه/تحلیلی بر عقاید مزدک/وضعیت زنان بعد از سرکوبی مزدکیان/افول درست ساسانی و پایان تمدن ایرانی/خلاصه گفتار هفتم/بحث و بررسی

نمودارها ۲۷۹

منابع ۲۹۶